

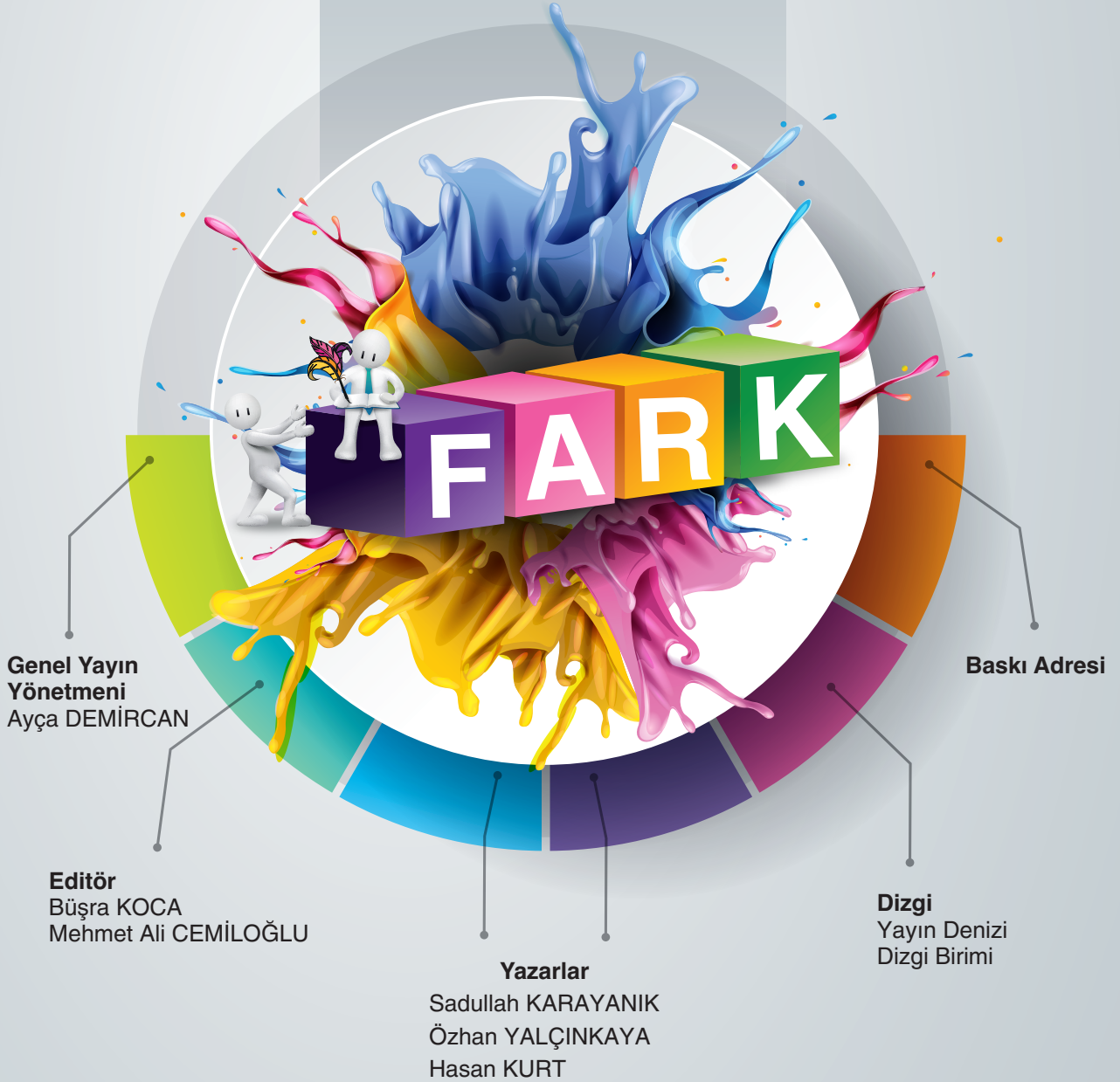

TEKRAR ETTİREN

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir. Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

27-0121-01-5000B

ISBN: 978-605-197-320-3

YAYINDA

BAŞARIDA

Soruları sorgulayarak çözelim ki fark yaratalım.

Deneme Çözmenin Önemi

Deneme testlerinin en büyük özelliği tekrar niteliğinde olmasıdır. Sınavın bir ön hazırlığıdır. Bu nedenle her test sonrası değerlendirme yaparken sorgulamalıyız.

Bunun için;

- Her deneme sınavını süre tutarak uygulamalıyız.
- Sorularda bilmediğimiz kavramlar varsa bunlara dikkat edip öğrenmeden geçmemeliyiz.
- Yapamadığımız soruları toplu olarak değerlendirmeli ve daha çok hangi soru kalıbında takıldığımızı tespit etmeliyiz.
- Her kavramın ya da soru kökünün karşılığının net bir şekilde öğrenilmiş olmasına dikkat etmeliyiz.
- Turlayarak soru çözme alışkanlığı kazanmalı, sorulara takılmadan testleri bitirmeli ve tekrar bakma şansı kazanmalıyız.

Ayça Demircan

Her deneme konu eksikliğini kapatmak için oluşturulmuş birer kaynaktır.

Sayfa Sayısı

208

Deneme Sayısı

24

Soru Sayısı

576

ÖN SÖZ

Sevgili Gençler,

AYT Edebiyat netiniz, hayallerinizdeki üniversite ve bölüme girebilmeniz için büyük önem taşıyor. Bu testte karşılaşacağınız 24 sorunun 20'si, dört yıllık lise öğrenimiz boyunca sorumlu olduğunuz Türk dili ve edebiyatı müfredatının edebiyatla ilgili kısmından oluşuyor. Bu soruların bir bölümü, ortalama düzeyde bir zorluk taşıırken bir kısmı hayli çalışmayı ve ezberi gerektiriyor. Hazırlığınızın hangi düzeyde olduğunu anlamadan yapacağınız çalışma, ciddi bir zaman ve emek israfına neden olabilir. Çalışmalarınızı planlı ve analitik bir yaklaşımla yürütebilmek için hazırlanmış bir deneme kitabına ihtiyacınız olduğunu söylemeye gerek yok sanırım. Bildiğiniz konulara boşu boşuna zaman harcamak yerine ihtiyacınız olan ünite ve konuları belirleyip çalışmalarınıza sağlıklı bir yön vermek, bu zorlu hazırlık sürecinin çok önemli bir parçası.

İşte, şu an elinizde tuttuğunuz Yayın Denizi Fark Serisi 24x24 Edebiyat Denemeleri, bu anlamda tam da ihtiyacınız olan eser. Başka hazırlık kitaplarından da tanıdığınız Sadullah Karayanık, Özhan Yalçınkaya ve Hasan Kurt tarafından titiz bir çalışmayla hazırlanan eserin ön planda çıkan özellikleri şunlardır:

- Kitabımızdaki sorular, ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu soruların konu dağılımı ve soru sayısı bire bir örnek alınarak hazırlanmıştır.
- Her denemede, daha önce başka soru bankalarının ve deneme kitaplarının pek yer vermediği "postmodern edebiyat ve akım teknikleri" ile ilgili özgün sorulara yer verilmiştir.
- Anlam bilgisinden sorulan dört soru da ÖSYM'nin konu dağılımı ve soru sayısı ölçü alınarak hazırlanmıştır.
- Müfredatla ilgili bütün kazanımlar dikkatle taranarak ÖSYM'nin soru dağılımı ile eşleştirilmiş eksik konu ve kazanım kalmamasına özen gösterilmiştir.
- Soru tiplerinin de ÖSYM sınavlarındakine tam uyumlu olmasına gayret edilmiştir. Bununla öğrencilerimizin, soruya yaklaşım ve zaman kazanma açısından avantajlı duruma geçmeleri hedeflenmiştir.
- Sorularımız biçim, içerik, müfredata uygunluk bakımından defalarca gözden geçirilmiş, mümkün olduğunca yanlışsız bir deneme kitabı ile çıkılmaya çalışılmıştır.
- Ayrıca yayınevimizin kendinizi tam anlamıyla ve süratli bir biçimde değerlendirebilmeniz için her testin sonuna yerleştiği optik form sayesinde yanlışlarınızı, eksik kazanım ve konularınızı kesin ve hızlı bir biçimde belirleyebileceksiniz.
- Yine tamamı video çözümlü olan kitabımızda yanlış yaptığınız ya da tam anlayamadığınız soruları değerli hocalarımızın video çözümleri sayesinde tam olarak kavramanız mümkün olabilecektir.

Kitabımızın başarınızda bir nebze de olsa payı olması, bizlerin bütün yorgunluğunu alacaktır.

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

Hasan KURT
Özhan YALÇINKAYA
Sadullah KARAYANIK
Ayça DEMİRCAN
Danışma Hattı:

hasankurt67@hotmail.com
ozhanyalcinkaya@hotmail.com
sadullah_karayanik@hotmail.com
aycademircan@isler.com.tr
(0-549) 839 68 49

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE? ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

NE ZAMAN? Hangi ders, hangi gün?
Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

NASIL? Soru çözümünü ve ödevler ne zaman?
Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- kendine güveniyorsan

işler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekil- le veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, konu tekrarı yapmak, gözden geçirmek ve oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;

**öğrenme isteğini harekete geçirir,
odaklanmayı sağlar,
çabuk yorulmayı engeller.**

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme,
- soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden ön-görülemeyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam etmelisiniz çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini bir-biri arkasına yerleştirmelisiniz.
- Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü arttıracaktır.
- Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

İçindekiler

DENEME ÇÖZMENİN ÖNEMİ	3
ÖN SÖZ	4
ÇALIŞMA PLANI YAPALIM	5
Deneme - 1	7
Deneme - 2	15
Deneme - 3	23
Deneme - 4	31
Deneme - 5	39
Deneme - 6	47
Deneme - 7	55
Deneme - 8	63
Deneme - 9	71
Deneme - 10	79
Deneme - 11	87
Deneme - 12	95
Deneme - 13	103
Deneme - 14	111
Deneme - 15	119
Deneme - 16	127
Deneme - 17	135
Deneme - 18	143
Deneme - 19	151
Deneme - 20	159
Deneme - 21	167
Deneme - 22	175
Deneme - 23	183
Deneme - 24	191
CEVAP ANAHTARI	207

OPTİĞİ OKUT

**TÜRKİYE VE
İL GENELİ**

NET SIRALAMANI GÖR

24 x 24

AYT

EDEBİYAT

Deneme

1

KONU ANALİZİ

TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ

1. Sözcükte Anlam
2. Cümlede Anlam
3. Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları
4. Paragrafta Anlam
5. Şiirde Ahenk
6. Şiir Bilgisi (Karma)
7. Şiirde Yapı (Halk Şiiri)
8. Söz Sanatları
9. Divan Şiiri
10. Destan
11. Divan Şiiri Sanatçıları
12. Divan Şiiri
13. Divan Edebiyatı Metin Türleri
14. Tanzimat Dönemi Romanı
15. Tanzimat Dönemi Tiyatrosu
16. Şiir Bilgisi (Karma)
17. Roman (Yazar-Eser-Kahraman Eşleştirmesi)
18. Millî Edebiyat Dönemi Romanı
19. Cumhuriyet Dönemi Şiiri
20. Cumhuriyet Dönemi Şiiri
21. Cumhuriyet Dönemi Romanı
22. Postmodern Roman - Hikâye ve Romanda Anlatım Teknikleri
23. Cumhuriyet Dönemi Şiiri
24. Edebiyat Akımları

1. (I) Hayatın en önemli gerçeği samimiliktir. (içtenliktir) (II) Bu itibarla, hayat ile irtibatı (bağı) olan edebiyat, mutlaka samimi bir edebiyattır denilebilir. (III) Hayatı en gizli, en giriş (karmaşık) yönleriyle anlatmayan, duygularımızı tıpkı hayatta olduğu gibi saf ve derin bir şekilde duyurmayan, elemlelimizi, felaketlerimizi, açık açık yansıtmayan bir edebiyat, hayat ile ilgisiz ve sahte bir edebiyattır. (IV) Öyle bir sanat anlayışına sahip şairler tıpkı (aynı) altını işleyip ondan çok güzel mücevherler yapan pek hünerli kuyumculara benzer. (V) Belki onların şiiiri çok süslü, çok göz alıcı söyleyişlerden oluşabilir ama sahiciliği (yaşanmışlığı) hep eksik kalır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözün anlamı parantez içindeki açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Duran Boz'un *Okuma Hikâyeleri* adlı kitabında, yazarların okumaya ne zaman, nasıl, ne şekilde ve hangi sebeple başladıklarına; okudukları ilk kitaplarla, kendilerini en çok etkileyen, hayatlarını yönlendiren ve değiştiren kitapların hangileri olduğuna yer verilmiş. (II) Böylece her okurun işine yarayabilecek nitelikte bir okuma rehberi ortaya çıkmış. (III) Bu yönüyle *Okuma Hikâyeleri*, yazarları yetiştiren dolu dolu bir kitap. (IV) *Okuma Hikâyeleri*, okumaya yeni başlayacaklar ve öğretmenlerin, öğrencilerini doğru okumaya yönlendirebilmeleri için önemli bir kılavuz kitap niteliğinde. (V) Kısacası bu kitap, cümlelerin altı çizilerek ve özüm senerek okunursa okuyucusuna çok şey katacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede kitabın içeriğinden söz edilmiştir.
B) II. cümlede bir genelleme yapılmıştır.
C) III. cümlede nesnel bir yargı dile getirilmiştir.
D) IV. cümlede kitabın kimler için faydalı olduğu belirtilmiştir.
E) V. cümlede şartlı ifadeye başvurulmuştur.

3. Yüzlerce, belki binlerce senelik zeytin ağaçlarının arasında uzanan, çukur, iki yanı böğürtlen ve hayıtlarla örülü yolda ağır ağır yürüyordum. Arkamdan yükselen güneş, gölgemi araba izlerinin kıvrımları üzerine serip uzaklara kadar götürüyor; deniz tarafından yüzüme doğru esen hafif fakat serin bir bahar rüzgârı, kasabadan uzaklaştığımı hatırlatıyordu. Kırağı yemiş toprak ve taze çimen kokusu etrafı kaplamıştı. Tarla kuşlarıyla serçeler, ötüşe ötüşe ağaçtan ağaca sığıyor; güneşin vurduğu yerlerden dalgalı bir buğu yükseliyordu.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı duyularla ilgili ayrıntılardan yararlanılmıştır.
B) İkilemelere yer verilmiştir.
C) Yansıma kelimeler kullanılmıştır.
D) Betimlemeden yararlanılmıştır.
E) Tahmin söz konusudur.

4. Pek çok yayınevinin edebiyatı derinden etkileyen olumsuz bir tavır içine girdiği söylenebilir. "Çok satma"ya odaklanmış bir tutumla, nitelik kaygısının göz ardı edildiği çeviriler "çok satma"yı ilke edinen yazarların eserlerini yayımlama çabaları ve bunun yanında medyanın edebiyatı bir tüketim nesnesine indirgeyen yayın anlayışı, Türk edebiyatının gerçek değerlerini gölgeliyor. Ayrıca zevksiz, derinlik-siz bir Türkçe ortaya çıkarıyor. Bu sebeple, sadece "Çok satmak iyi midir, kötü müdür?" tartışmasına takılıp kalmak doğru değildir. Önemli olan, "edebiyatın zinciri"ni koparmadan Türkçenin başyapıtlarını ve vazgeçilmez yazarlarını özellikle genç okurlara ulaştırabilmektir.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi yazarın yakındığı durumlardan biri değildir?

- A) Pek çok yayınevinin çok satan kitapları tercih etmesi
B) Genç okurların klasik eserlere gereken değeri vermemesi
C) Yayımlanan kitaplarda eserin kalitesine dikkat edilmemesi
D) Medyanın edebiyatı ticari bir araç olarak görmesi
E) Türkçenin önemli eser ve yazarlarının okuyucuyla yeterince buluşturulamaması

5. Alın terin kıymetin belki çok kişi bilmez
Unutma yere düşmekle altın değer yitirmez

Yukarıdaki dizelerde kullanılan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüsnütalil
B) Teşhis
C) İstifham
D) Kinaye
E) Telmih

6. Ne sabahı göreyim ne sabah görüneyim
Gündüzler size kalsın, verin karanlıkları
Islak bir yorgan gibi sımsıkı bürüneyim
Örtün üstüme örtün, serin karanlıkları

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Hece ölçüsü kullanılmıştır.
B) Yarım kafiye kullanılmıştır.
C) Sözcük ve ek hâlinde redif vardır.
D) Çapraz kafiye düzeninde yazılmıştır.
E) Teşbih sanatına başvurulmuştur.

7. Bir semaiye ait üç dördlük şu şekildedir:

- I. Bahçenizde nar ağacı
Kimi tatlı kimi acı
Gönüldeki dert ilacı
Ya bulunur ya bulunmaz
- II. Emrah der ki düştüm dile
Bülbül figan eder güle
Güzel sevmek bir sarp kale
Ya alınır ya alınmaz
- III. Gönül gurbet ele çıkma
Ya gelinir ya gelinmez
Her dilbere meyil verme
Ya sevilir ya sevilmez

Bu dördlüklerin şiirde yer alma sırası, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) I-II-III B) II-I-III C) II-III-I
D) III-II-I E) III-I-II

8. Sönmüş saçlarından son damla ışık
Bir düşün içinde gibi her akşam

- I. duman kadar dağınık
II. ve yüzlerin
III. binlerce adam
IV. geçer bu sokaktan

Yukarıdaki dizelerle numaralanmış ifadeler kullanılarak "çapraz uyak" düzeninde bir dördlük oluşturulmak istenirse doğru sıralama aşağıdakilerin hangisi gibi olur?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve II
III ve IV I ve IV IV ve I
D) II ve I E) II ve IV
IV ve III III ve I

9. Klasik şiirde aşk, âşık ile maşuk arasında, daha çok âşığı ilgilendiren bir durumdur. Diğer bir ifadeyle aşk; sevende çok fazla, sevilende ise yok denecek kadar azdır. Seven için aşk sonsuzdur. Âşığın gönlünde tecelli eden bu duygu, onu sevdiği uğruna canını vermeye kadar götürür. Aşkın açtığı yaralar asla kapanmaz. Aşk ile üzüntü birlikte vardır yani âşık üzüldüğü ölçüde aşkı ister, aşkının yüceliği ölçüsünde de üzülür. Âşık, sevdiğinin verdiği ızdıraplardan, çektiği eziyetlerden memnundur hatta bunların sona ermesinden endişe etmemektedir.

Aşağıdaki beyitlerin hangisinde, parçada sözü edilen aşk anlayışının dile getirildiği söylenmez?

- A) Merhem koyup onarma sinemde kanlı dağı
Söndürme öz elünle yandurduğun çerağı
- B) Yâ Rab belâ-yı aşk ile kıl âşinâ beni
Bir dem belâ-yı aşkdan etme cüdâ beni
- C) Bir elinde gül bir elde câm geldin sâkiyâ
Kangısın alsam gülü yâhud ki câmı yâ seni
- D) Aşk derdiyle hoşem el çek ilacumdan tabîb
Kılma dermân kim helâkum zehri dermânundadır
- E) Cânı cânân dilemiş vermemek olmaz ey dil
Ne niza eyleyelüm, ol ne senündür ne benüm

10. Melun diledi ki çağıra... Hemen berkçe boğazın sıktı. Komadı ki çağıra. Ol dem berkçe bağladı, getirdi kale kapısına. Kapıda kırk kişi vardı. Kapının kilidini sındı, önüne çıktı. Bir nağra urdu, haykırdı. Müslümanlar işittiler, bindiler, seçirttiler. Kale halkı birbirine dokundu. Simbat melununu dine davet eyledi, çare olmadı. Kapı önüne astı. Erteye değin kılıç yürüttü. Çünküm erte oldu, Malatya'dan üç yüz gazi çıkageldi. Seyyit'in elin öpüp görüştüler. Kalenin fethine gayet saz oldular. Çokluk mal buldular. Seyyit, gazilere bahşeyledi. Simbat'ın kızını Hüseyin İbn-i Ali'ye verdi. Kaleyi harap kıldı. Andan yine Malatya'ya geldiler.

Bu parça, aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) *Garipnâme*
- B) *Battalnâme*
- C) *Hamzanâme*
- D) *Saltuknâme*
- E) *İskendernâme*

11. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, karşısındaki açıklama ile ilişkilendirilemez?

Sanatçı	Açıklama
A) Bağdatlı Rûhî	Terkibibent ve terciibentleriyle ünlenmiş, 16. yüzyıl divan şairidir.
B) Ahmet Paşa	Nazireyi taklitçilikten kurtarıp bir tür hâline getirmiş; gazel, kaside ve murabalarıyla tanınmıştır.
C) Nâbî	Ahlaki ve didaktik öğütler içeren, özdeyiş biçiminde özlü anlatıma sahip şiirler yazarak hikemî (hakimane) gazel tarzının önemli temsilcisi olmuştur.
D) Şeyh Gâlip	Divan şiirinde görülen "Sebk-i Hindî" akımının en güçlü temsilcisidir.
E) Nefî	18. yüzyıl şairlerinden olan sanatçı, aruzun yanı sıra hece ölçüsüyle de şiirler yazmış ve "Mahallîleşme" akımının önemli temsilcisi olmuştur.

12. Mürettep (düzenli) divanda şiirler şu şekilde sıralanır:

1. Bölüm: Kıtalar

(Tevhit, münacat, naatlar ve padişahlar ile devlet büyüklerine yazılan övgüler).

2. Bölüm: Tarihler

(Ebcet hesabı esas alınarak söylenmiş doğum, ölüm vb. önemli tarihleri bildiren şiirler).

3. Bölüm: Musammatlar

(Terkibibent, murabba, tahmis vb. şiirler).

4. Bölüm: Gazeller

(Her beytin son harfi esas alınarak Arap alfabesine göre sıralanan şiirler).

5. Bölüm: Kasideler

(Kıta, matla, muamma, lugaz, müfret, azade vb. küçük şiirler).

Yukarıdaki cümlelerde altı çizili bölümlerden hangileri yer değiştirirse bilgi yanlış giderilmiş olur?

- A) Kıtalar - Tarihler
- B) Musammatlar - Tarihler
- C) Gazeller - Kasideler
- D) Kıtalar - Kasideler
- E) Musammatlar - Gazeller

13. Sivas'tandır. Murat Han Gazi devrinde boy beyi olan Mîr Süleyman Şah'ın maiyetindeki şairlerden ve o dönemin bilgili kişilerindendi. *İskendernâme*'yi adı geçen adına söylemişti. Bu eserde, bâtinî ilimlerden, afaki ve enfüsi teşbih ve temsil ile geometri, astronomi, yıldızlar ilmi ve hikmetten çok mana ve marifeti bir araya getirip kullanmıştır.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Tezkire
- B) Pendnâme
- C) Seyahatnâme
- D) Surnâme
- E) Mektup

14. • *Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat* romanında Fitnat'ın, ailesini terk eden ve hiç hatırlamadığı babasıyla evlenmesi
- *İntibah* romanında Ali Bey'i gerçekten seven Dilaşub'un, çok iyi yürekli ve masum bir kadın olması; Mehpeyker'inse insanlara her türlü kötülüğü yapabilecek kadar haris ve kötü kalpli olması; bu ikisinin roman boyunca bu özellikleri ile tanıtılması
- *Felatun Bey ile Rakım Efendi* romanında sanatçının ikide bir araya girerek kahramanları hakkında hükümler yürütmesi
- Rezaizade Mahmut Ekrem'in *Araba Sevdası* romanında eğitimini yarıda bırakmış, hiçbir şeyi tamamlamamış Bihruz'un Batılı olayım derken komik durumlara düşmesi

Bu parçalarda Tanzimat romanının aşağıda verilen özelliklerinden hangisine örnek yoktur?

- A) Yazarlar, kahramanlara karşı tarafsız olmamış, okuyucuyu da kendi tuttuğu kahramana yönlendirmişlerdir.
- B) İşlenen konuya paralel olarak genellikle Batılı olmayı yanlış anlayan, Batılı gibi yaşamaya özen gösteren kişiler ele alınmıştır.
- C) Çok nadir rastlanan, hiç olmayacak olaylara ve olağanüstü tesadüflere yer verilmiştir.
- D) Romanlarda kişiler tek boyutlu ele alınır, roman kahramanı romanın başında nasılsa sonunda da öyledir.
- E) Yazarlar, çoğu zaman konuşma dilinin özelliklerinden faydalanarak halkla yakınlaşmaya, ona ulaşmaya çalışmışlardır.

15. **ABDULLAH ÇAVUŞ** – Asker az olmakla kıyamet mi kopar? Azdan az olur, çoktan çok.

SITKI BEY – Kıyamet mi kopar? Kıyamet mi kopar? Sen sus da biraz şunlar söylesin!

ABDULLAH ÇAVUŞ – Ay, ben söyleyince kıyamet mi...

SITKI BEY – (Lakırdısını keserek) Suphanallah! Ağalar!

Kuşatılmada kurşundan, güllenden başka açlık, susuzluk da var. Kim kendini kurtarmak isterse...

BİR GÖNÜLLÜ – (Albayın karşısına gelerek) Bey! Bey! Biz, buraya kendi isteğimizle geldik! Gelişimiz, ancak bugün içindi. Siz bir elinizle bize düşmanı gösteriyorsunuz, bir elinizle kaçacak kapıyı! Saçıma, sakalıma ak düşmediğine mi bakıyorsun? Ben, yaşadığımı kâfi görüyorum. Kefenimi boynuma, şehitliği gözüme aldım, Bağdat'tan buraya kadar o niyetle geldim!

ABDULLAH ÇAVUŞ – İşte hepsi de böyle söyleyecek, hepsi de bu akılda... Ay, ne darlıyorsun? Bir kere de iş benim dediğim gibi çıkarsa kıyamet mi kopar?

SITKI BEY – (Hiçbirine iltifat etmeyerek, gönüllüye) Birader, sözüm size değil!

BİR GÖNÜLLÜ – Hangimizedir?

DiĞER BİR GÖNÜLLÜ – Hangimizi, daha kavga başlamadan düşmandan yüz çevirecek kadar açacak zannediyorsunuz?

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçanın yararına aittir?

- A) *Köprülüler*
- B) *Şair Evlenmesi*
- C) *Kara Bela*
- D) *Paydos*
- E) *Boş Beşik*

16. I. Garbın ucunda, son kıyıda en gürültülü
II. Bir med zamanı, gökyüzü kurşunla örtülü
III. Gördüm deniz dedikleri bin başlı ejderi
IV. Gördüm güzel vücudunu zümrütleyen deri

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II. dizede "kurşun" kelimesi ile istiare sanatı yapılmıştır.
B) III ve IV. dizeler arasında tunç kafiye vardır.
C) III. dizede teşbihbeliği sanatı vardır.
D) Koşma tipi uyak düzeni kullanılmıştır.
E) Saf şiir anlayışıyla kaleme alınmıştır.

17. Aşağıdaki yazar-eser-kahraman eşleştirmelerinin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

	Yazar	Eser	Kahraman
A)	Fakir Baykurt	<i>Kaplumbağalar</i>	Ömer Öğretmen
B)	Adalet Ağaoğlu	<i>Ölmeye Yatmak</i>	Aysel
C)	Yaşar Kemal	<i>Ortadirek</i>	Meryemce
D)	Halit Ziya Uşaklıgil	<i>Kırık Hayatlar</i>	Ömer Behiç
E)	Hüseyin Rahmi Gürpınar	<i>Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç</i>	İrfan Galip

18. • Tekkelerin toplumda neden olduğu yıkımlar, bu kurumlardaki bozulmalar, bir tekke şeyhinin şahsında anlatılmıştır.
• II. Meşrutiyet Dönemi'ndeki parti kavgaları, gazeteci Ahmet Kerim'in şahsında anlatılmıştır.
• Kurtuluş Savaşı yıllarındaki bir Anadolu köyü ve aydın-köylü çatışması, romanın başkahramanı Ahmet Celal'in şahsında anlatılmıştır.
• Mütareke yıllarındaki İstanbul'un ahlaki bozulmaları Leyla, Necdet, Sami Bey gibi kahramanların çevresinde anlatılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun yukarıda özelliği verilen eserlerinden biri değildir?

- A) *Sodom ve Gomore*
B) *Kıralık Konak*
C) *Yaban*
D) *Nur Baba*
E) *Hüküm Gecesi*

19. Ataul Behramoğlu'yla beraber *Halkın Dostları* dergisini çıkaran sanatçının ilk şiirleri, İkinci Yeni'nin özelliklerini yansıtmaktadır. Bu tarzdaki şiirlerini *Geceleyin Bir Koşu*, toplumcu tarzda yazdığı şiirlerini *Cinayetler Kitabı* ve *Evet İsyan* adlı eserlerinde yayımlamıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet Özel
B) Süreyya Berfe
C) Nihat Behram
D) Refik Durbaş
E) Can Yücel

20. Şiir çizgisini Baudelaire'den önce ve sonra olmak üzere ikiye ayıran ----, büyük sorunların ya da sosyal meselelerin şairi olmamıştır. O; insanın günlük yaşamını, acılarını, ümitlerini ve ölüm karşısındaki çaresizliğini dile getirmiştir. Şiirlerini, *Otuz Beş Yaş*, *Sonrası* ve ---- adlı eserlerde toplamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Cahit Sıtkı Tarancı - *Ömrümde Sükût*
B) Necip Fazıl Kısakürek - *Çile*
C) Yaşar Nabi Nayır - *Onar Mısra*
D) Ziya Osman Saba - *Sebil ve Güvercinler*
E) Vasfi Mahir Kocatürk - *Tunç Sesleri*

21. I. Eleştirmen:

- Adalet Ağaoğlu, son dönem Türk edebiyatının en önemli romancılarından biridir. Birçok yazınsal türde eser veren ve kendine özgü anlatım biçimleri geliştiren sanatçı; yapıtlarında doğa, toplum ve zaman ilişkilerinin bireyin iç dünyasındaki yansımalarını irdeledi. Ne var ki sanatçının romanları dışında yazdığı hiçbir eserini okumadığımı itiraf etmeliyim.

II. Eleştirmen:

- Eserlerinde toplumun çalkantılı dönemlerini ve bu dönemlerin birey üzerindeki etkilerini yansıtan sanatçının *Hadi Gidelim* ve *Sessizliğin İlk Sesi* yapıtlarını da çok güzel ve okunmaya değer bulduğumu söylemeliyim. Peki, siz hangi romanlarını beğendiniz, hangilerini salık verirsiniz?

I. Eleştirmen:

- Aysel'in ruh dünyasını yansıttığı romanı, bir gece içinde gerçekleşen birkaç ana olayı düğüne katılan konuklar üzerinden anlattığı eseri ve *Hayır* romanı. Bu üç roman, "Dar Zamanlar" başlığı altında bir üçleme oluşturmaktadır.

II. Eleştirmen:

- Almanya'da kazandığı parayı bir otomobile yatıran Bayram adlı gurbetçinin hikâyesi üzerinden, tutkuyla bağlanılan hiçbir nesnenin insan sevgisinin yerini tutmayacağı mesajının verildiği romanı bence sanatçının başyapıtıdır. Deneme, anı ve günlük türünde eserler kaleme alsada sanatçı, daha çok romanlarıyla ön plana çıkmıştır.

Bu diyalogdan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- I. eleştirmen, sanatçının *Yüksek Gerilim* adlı yapıtını okumamıştır.
- II. eleştirmen, sanatçının hikâye türündeki eserlerini beğenmiştir.
- I. eleştirmen, *Ölmeye Yatmak* ve *Bir Düşün Gecesi* romanlarını önermektedir.
- II. eleştirmen, *Fikrimin İnce Gülü* romanını sanatçının en başarılı eseri olarak değerlendirmektedir.
- II. Eleştirmen, *Damla Damla Günler* adlı yapıtında sanatçının sanatçılık gücünü gösterdiğini düşünmektedir.

- Derken torunu odaya girdi, lambayı yakiverdi ve bir anda üç şeyi birden fark ettim: 1. Tavandaki yaniveren avize Viranbağ şehrindeki çadır tiyatrosundaki Arzu Meleği'nin her akşam bir talihliye hayat hakkındaki eşsiz öğütlerle birlikte hediye ettiği avizenin tıpa tıp aynıydı. 2. Hava o kadar kararmıştı ki uzun bir süredir ihtiyar şekerciye hiç mi hiç görmüyordum. 3. O da beni hiç mi hiç görmüyordu çünkü kördü. Bu üçüncüsüne kaşlarını kaldırıp altı saatte bir adamın kör olduğunu fark edemeyen benim dikkatimden, benim zekâmdan kuşkuya düşen saldırgan ve alaycı okura ben de saldırgan bir şekilde elinde tuttuğu kitabın her köşesinde yeterince dikkat ve zekâ gösterip göstermediğini sorayım mı? Mesela, melekten ilk söz edildiği sahnenin renklerini şimdi hatırlayabilir misiniz bakalım? Ya da *Demiryolu Kahramanları* adlı eserinde Rıfki Amca'nın şirket adlarını saymasının *Yeni Haya'*a nasıl bir ilham verdiğini hemen söyleyebilir misiniz? Ben Mehmet'i sinemada vururken onun Canan'ı düşünmekte olduğunu, daha sonra hangi ipucundan çıkarabileceğimi fark ettiniz mi? Benim gibi hayatı kaymışlarda hüznün, zeki olmaya çalışan bir öfke olarak gösterir kendini. O zeki olma isteği de en sonunda her şeyi berbat eder.

Bu parçadan hareketle postmodern roman ile ilgili;

- Okurla doğrudan ya da dolaylı olarak iletişim kurulur.
- Romanın yazılma sürecindeki ayrıntılar romana konu edilir.
- Anlatıcı, kurmacanın aktif bir figürü hâline getirilir.
- Gerçeklik ile kurmaca arasındaki sınır netleştirilir.
- Tarih, gülünç dönüştürümle yeniden ele alınır.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. Aşağıdaki dizelerden hangisi öz şiir anlayışıyla yazılmış şiire örnek olamaz?

- A) Beyaz beyazdı bulutlar
Gölgeler buğulu, derin
Ah o hiç dinmeyen rüzgâr
Ve uykusu çiçeklerin
- B) Her şey yerli yerinde; havuz başında servi
Bir dolap gıcırıyor uzaklarda durmadan
Eşya aksetmiş gibi tılsımlı bir uykudan
Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi
- C) Ey, sürüden arkaya kalmış yiğit
Arkadaşın gitti haydi sen de git
Bak ne diyor cedit şehidin işit
Haydi, git evladım uğurlar ola
- D) Ruhundaki susuzluk engin mesafelere
Duyurmadan ne anne ne bir yuva hasreti
Narin kanatlarıyla uçar orman, dağ, dere
Ve bir gün bir çukurda bulunur iskeleti
- E) Bir gül bu karanlıklarda
Sükûta kendini mercan
Bir kadeh gibi sunmada
Zamanın aralığından

24. İlk örneklerini Fransa'da 19. yüzyılın ikinci yarısında gördüğümüz ---- akımı, kendini romantik şiire tepki olarak konumlandırmıştır. Büyük oranda eğitilmiş bir kitleye hitap etmiş ve "Sanat için sanat" ilkesini benimsemiştir. Şairin dış dünyaya ve doğaya dair gerçekçi betimlemeleri nedeniyle "tasvirici şiir" olarak kabul görmüştür. Biçimsel kusursuzluğun arayışı içinde olan bu akımda sözcüklerin seçimine, ölçü ve uyak gibi ahenk unsurlarına özen gösterilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki edebî akımlardan hangisi getirilmelidir?

- A) egzistansiyalizm
B) parnasizm
C) fütürizm
D) sembolizm
E) sürrealizm

Test ID: 1

TEST NO	A	B	C	D	E
10	☐	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐	☐
14	☐	☐	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐	☐
17	☐	☐	☐	☐	☐
18	☐	☐	☐	☐	☐
19	☐	☐	☐	☐	☐
20	☐	☐	☐	☐	☐
21	☐	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐	☐
23	☐	☐	☐	☐	☐
24	☐	☐	☐	☐	☐

24 x 24

AYT

EDEBİYAT

Deneme

2

KONU ANALİZİ

TAKILDIĞIM KONULAR VE SEBEBİ

1. Sözcükte Anlam	
2. Cümlede Anlam	
3. Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	
4. Paragrafta Anlam	
5. Şiir Bilgisi (Karma)	
6. Şiir Bilgisi (Karma)	
7. Şiirde Yapı (Divan şiiri)	
8. Söz Sanatları	
9. Divan Şiiri	
10. Geleneksel Türk Tiyatrosu	
11. Tanzimat Tiyatrosu	
12. Divan Şiiri	
13. Mesnevi	
14. Divan Edebiyatı Metin Türleri	
15. Tanzimat Dönemi Sanatçıları	
16. Servetifünun Dönemi Romanı	
17. Millî Edebiyat Dönemi Tiyatrosu	
18. Millî Edebiyat Dönemi Öğretici Metinleri	
19. Roman Türünde Sanatçı - Eser - Tür Eşleştirmesi	
20. Cumhuriyet Dönemi Şiiri	
21. Cumhuriyet Dönemi Hikâyesi	
22. Postmodern Roman - Hikâye ve Romanda Anlatım Teknikleri	
23. Cumhuriyet Dönemi Tiyatrosu	
24. Edebiyat Akımları	

1. I. Sanatçının aynı izlekli (temalı) yapıtlar kaleme alması, yoğun eleştiriye uğramasına neden olmuştur.
- II. Eserdeki klişe (dikkat çekici) sözler, zaman zaman okurun ilgisini dağıtacak boyutlara ulaşıyor.
- III. Beyaz bir güvercin günaşırı (iki günde bir) gelip pencerenin pervazına konmaya başlamıştı.
- IV. Kızılçamların altında bir müddet (süre) oturup dinlendi.
- V. Bu yoldaki azami (en yüksek) hız sınırı, aynı nitelikteki başka yollara göre daha düşük.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözün anlamı ayrıç içindeki açıklamayla uyumsuzdur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Edebiyat dünyası denen bir dünya var ne yazık ki. (II) Yer aldığı toplumdan kopuk, ahlaken zafiyet içerisinde, niteliğin değil, taraf olmanın, bir grup içerisinde olmanın önemli olduğu bir dünyadır bu. (III) Eskilerin edebiyat dünyası, günümüzdeki gibi yozlaşmamıştı. (IV) Bugün artık yüzeysel, yoz bir ortam hâkim edebiyat dünyasına. (V) Herkesin birbirini pohpohladığı, eleştirinin olmadığı ve eleştiriye tahammül edilemeyen, okuyup yazmak yerine sırtların sıvazlandığı bir dünyayla karşı karşıyayız artık.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede yazarın, edebiyat dünyasıyla ilgili memnuniyetsizliğinden söz edilmiştir.
- B) II. cümlede kendinden önceki yargının gerekçesine yer verilmiştir.
- C) III. cümlede bir karşılaştırma yapılmıştır.
- D) IV. cümlede günümüz edebiyat ortamı ile ilgili tespitte bulunulmuştur.
- E) V. cümlede yazarların birbirinden kopuk olduğu dile getirilmiştir.

3. İleriye dönüp baktım. Derenin iki yanında, sudan hemen birkaç karış yukarıda birbirlerinden ancak birer ikişer adım uzaklıkta, yan yana belki yirmi tane pınar vardı. Kimi irice bir taşın altından, kimi kumlu bir topraktan fırlıyor; binlerce kuşun bir arada çıkardığı sesi andıran bir şırıltı ile karışıyordu dereye. Koşup yüzükoyun yattım ve bunlardan birinin dayanılmayacak kadar soğuk suyunu dinlene dinlene içtim. Hacer de çömelmiş, avucuyla su alarak yüzüne ve şakaklarındaki saçlara sürüyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme
B) İkileme
C) Niteleme
D) Amaç - sonuç ilişkisi
E) Devrik cümle

4. Koca Ragıp Paşa, tam bir 18. yüzyıl adamı. Gerek karakteri ve siyasi faaliyetinde gerekse şiir ve düşüncelerinde bunun yansımalarını görmemek mümkün değil. Ağırbaşlı, ihtiyatlı, dünyadan vazgeçmeyen Koca Ragıp Paşa'nın hayatı ile şiiri birbirinin aynası âdeta. Nasıl yaşamışsa öyle de yazmış. Şiirlerinde sade ve kuvvetli bir söyleyiş hâkimdir. Söyleyişini esas olarak Nefî'den aldığı söylenebilir, 17. yüzyıl ve devamındaki sayısız şairimiz gibi. Hikmetli söz söyleme ve darbimesellerden istifade etme tarafı da Nâbî'den gelir. Bu iki dev şairin gölgesinde kalmamıştır ama. Türk şiirinde bir Koca Ragıp Paşa sesi vardır. Bunu sanatçı, kendine özgü mısralarına borçludur. Mısraları onunkiler kadar keskin pek az şair vardır. Bu yönüyle Osmanlı şiirinin göklerinde parlak yıldız gibi durur.

Bu parçadan Koca Ragıp Paşa'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Sanat yönünden Nefî ve Nâbî'ye göre sönük kaldığı
B) Şiirlerinde yalın ve güçlü bir söyleyiş olduğu
C) Üslubunun oluşmasında Nefî'nin etkisinin olduğu
D) Yaşadığı hayatı dizelerinde yansıttığı
E) Şiirindeki belirgin özelliklerle Osmanlı şiirinde bir yeri olduğu

5. Biter, Kırşehir'in gülleri biter
Çıgırışır dalında, bülbüller öter
Ufacık güzeller hep yeni yeter
Güzelin kaşında keman görünür

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Redif kullanılmıştır.
B) Koşma nazım biçimine özgü nitelikler taşımaktadır.
C) 4 + 4 + 3 duraklıdır.
D) Yarım uyak kullanılmıştır.
E) Düz uyak biçiminde söylenmiştir.

6. I. Huzuruna varayım
Diz çöküp yalvarayım
Sensin çalan gönlümü
Aç koynunu arayım
II. Ya Rab dilimi sehv ü hatâdan sakla
Endişemi tezvîr ü riyâdan sakla
Basdım reh-i vâdî-i rubâîye kadem
Ta'n-ı har-ı nâdân-ı dü-pâdan sakla

Bu şiirlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. şiir anonim halk edebiyatı, II. şiir divan edebiyatı nazım biçimlerine örnektir.
B) İkisinin de kafiye şeması "aaxa" şeklindedir.
C) I. şiir, II. şiire göre sade bir dille oluşturulmuştur.
D) I. şiir 7'li, II. şiir 12'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
E) I. şiir mâni, II. şiir rubai örneğidir.

7. Ey beni mahrum edip bezm-i visâinden müdâm
Gayri, hân-ı iltifatı üzre mihmân eyleyen
Ey demadem reşk tiğiyle benim kanım döküp
Mey içip ağyâr ile seyr-i gülistân eyleyen

Bunca kim efgânımı ey mâh, işittin giceler
Dimedin bir gice; kimdir bunca efgân eyleyen

Aşk derdiyle olur âşık mizâcı müstakîm
Düşmenimdir dostlar, bu derde dermân eyleyen

Derd-i hicrân, natüvan etmiş Fuzûlî hasteyi
Yok mudur Yâ Rabb devâ-yı derd-i hicrân eyleyen

Bu dizelerde;

- I. Matla beyti,
II. Makta beyti,
III. Musammat gazel,
IV. Nida sanatı,
V. Mahlas beyti

numaralanmış terimlerin hangilerine örnek yoktur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

8. Güller kızarır o gonca gül gülünce
Sümbül bükülür kiskancından kâkül bükülünce

Bu dizelerde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun söz sanatı yoktur?

- A) Bir olayı gerçek sebebinin dışında hayalî bir sebebe bağlama
B) İki anlama gelen bir sözcüğün yakın anlamını söyleyip uzak anlamını kastetme
C) Aralarında benzetme ilgisi bulunan sözcüklerden birini diğerinin yerine kullanma
D) Anlam yönünden birbiriyle ilgili sözcükleri bir arada kullanma
E) İnsan dışındaki varlıklara insan özelliği verme

9. I. Metin

Âb-gûndur günbed-i devvâr rengi bilmezem
Yâ muhîr olmuş gözümden günbed-i devvâra su
Fuzûlî

II. Metin

Âb-ı lutfun çeşme-i vaslında ancak katredir
Çıkmıyor bir türlü zira istenen miktara su
Orhan Seyfi Orhon

Yukarıdaki metinlerden II.si, I. metin örnek alınarak alaylı bir dille yazılmıştır.

Divan edebiyatında bu tarzda yazılan şiirlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Methiye B) Tehzil C) Nazire
D) Münacat E) Gazel

10. A – Bak leylekler gelmiş, artık yaz geliyor.
B – Anlamsız konuşma. Hem leylek gelmiş diyorsun hem kaz geliyor diyorsun.
A – Kaz demedim, yaz geliyor dedim.
B – Kaz yazayım ama ben yazı bilmem ki... Yaz demek kolay.
A – Dediklerimi yanlış anlıyorsun. Bak leylek nasıl da takırdıyor.
B – (Çenesini tutar.) Takırtı benden geliyor. Palto yok da soğuktan dişlerim takırdıyor.

Gölge oyunundan alınan bu parçadaki A ve B kişileri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A	B
A) Kavuklu	Pişekâr
B) Karagöz	Hacivat
C) Pişekâr	Kavuklu
D) Hacivat	Karagöz
E) Kavuklu	Hacivat

11. **MÜŞTAK BEY** – Efendim, kerem ediniz. Bendeniz de bildiğim kadar hakikati size anlatayım.

EBULLAKLAKA – Sen sus sefih! Kadın ninen gibi çaresiz hatun yalan mı söyleyecek?

ZİBA DUDU – Efendim, bu kızı mutlaka almalıdır.

EBULLAKLAKA – Almalı ya, almazsa ırzına leke sürmüş demek olur. (Mahalleliye) Öyle değil mi komşular?

MAHALLELİ – Hay haay!

MÜŞTAK BEY – Alamam efendim. Bunda bir yanlışlık var, zira bana nikâh ettikleri kız bu değildir; bunun küçüğüdür. Ben onu isterim.

Bu metnin alındığı eserle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Görücü usulü ile evlilik eleştirel bir yaklaşımla ele alınmıştır.
B) Tanzimat yazarlarından Şinasi tarafından kaleme alınmıştır.
C) Batılı tarzda yazılan ilk yerli tiyatro eseri kabul edilir.
D) Trajedi türünde yazılmış önemli tiyatrolardandır.
E) Anlatıcı yoktur, dramatik örgü diyaloglarla verilmiştir.

12. Hayattan ve sosyal olaylardan uzak olduğu söylenen divan edebiyatında, kahramanlık izleğiyle oluşturulmuş şiirler de kaleme alınmıştır. Savaş tasvirlerinin, hükümdar ve kumandanların zaferlerinin yanı sıra kahramanlığı ve yiğitliği öven, büyük bir kimsenin ölümü dolayısıyla duyulan üzüntüyü ve onun zafer ve başarılarını anlatan şiirlere de yer verilmiştir klasik Türk şiirinde.

Aşağıdaki beyitlerden hangisi, bu parçada sözü edilenlerle aynı doğrultuda değildir?

- A) Olmuşuz cân ile billâh gazâyî teşne
Kanını düşmen-i dînin içeriz su yerine
B) Olmazuz ceng etmeden hâfî sipahi kısmıyuz
Yoğrulupdur kan ile rûz-ı ezelden nânumuz
C) Saflar düzûp hücûm edicek hayl-i düşmene
Dehşetle âsûmân ü zemîn pür-figân olur
D) Düşmene baş eğdürür şemşîr-i hûn-efşânımız
Himmet eylerse eger serdâr-ı âli-şânımız
E) Canımı cânân eger isterse minnet cânuma
Can nedir kim anı kurbân etmeyem cânânuma

13. ---, tasavvufi gelenekle oluşturulmuş bir mesnevidir. Eserde tasavvuftaki “vahdet-i vücud” inancı, çeşitli türden kuşların, Hüdhüd kuşunun başkanlığında padişahları Simurg kuşunu aramalarıyla anlatılmıştır. Kuşların başından birçok macera geçer, sonuçta pek azı Simurg’a ulaşır. Ona ulaşan kuşlar onda kendilerini, kendilerinde de onu görürler. Sembolik olarak kuşlar insanları, Hüdhüd aklı Simurg da Allah’ı temsil etmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Mantıku’t-Tayr*
- B) *Cemşid ü Hurşid*
- C) *Yusuf ü Züleyha*
- D) *İskendernâme*
- E) *Makâlât*

14. Her kişünün söziyle gönlün emin tutmayasın. Eyü sözi her kimden olursa kabul eylesesin. Gerçek yalan yire yemin âdet idinmeyesin ve ahireti dünyâdan yiğrek tutasın ve mâl-ı yetime tamâ itmeyesin ve dahi yiğit iken pirlük endişesin kılasın ve pirlük iş yiğitlikde göresin.

İçerik özelliklerinden hareketle bu parçanın aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Sefaretnâme
- B) Surnâme
- C) Seyahatnâme
- D) Pendnâme
- E) Kıyafetnâme

15. Klasik edebiyat estetiğini önemli ölçüde devam ettiren ve eski ile yeni arasında gidip gelen zevkiyle ---, şiirin teknik şartları bakımından eskiye geniş ölçüde bağlı kalırken içerikte yeni fikirlere ve temalara sanatını büyük ölçüde açmıştır. Klasik zevkin içerisinden hayata üstten bakan rindane söyleyişle yeni duyuş ve düşünüş, bu şiirin dünyasında aynı çizgide birleşir. Duygularıyla daha çok klasik zevkin dairesinde yer alan, aklıyla Batılı fikirlere gitme çabası içinde görünen şair, Tanzimat Dönemi Türk Edebiyatı’nda gönlüyle aklı arasındaki ikilemi derinlemesine yaşayanlardandır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Namık Kemal
- B) Ziya Paşa
- C) Şinasi
- D) Abdülhak Hamit Tarhan
- E) Recaizade Mahmut Ekrem

16. Eser, duygusal genç bir şairin hayalleri ve hayal kırıklıkları üzerine kurulmuş bir romandır. Roman kahramanı Ahmet Cemil, yazdığı yeni tarz şiiriyle çığır açacak, tanınacak, zengin olup yakın arkadaşı Hüseyin Nazmi’nin kız kardeşi Lamia ile evlenerek yeni bir yaşama sahip olacaktır. Ancak hayallerinin hiçbirini gerçekleştiremeyen üstelik çok sevdiği insanları da birer birer kaybeden Ahmet Cemil, Servetifünuncuların sıklıkla kullandığı “kaçma” temine paralel olarak bir gece İstanbul’dan ayrılır.

Bu parçada sözü edilen eser ve bu eserin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Yaban* - Yakup Kadri Karaosmanoğlu
- B) *Eylül* - Mehmet Rauf
- C) *Mai ve Siyah* - Halit Ziya Uşaklıgil
- D) *Şık* - Hüseyin Rahmi Gürpınar
- E) *Hayal İçinde* - Hüseyin Cahit Yalçın

17. **KÖPRÜLÜ FAZIL AHMET PAŞA** – Ne zaman esir düştün?

YENİÇERİ MEHMET – Bir gece ansızın Limni Adası'na Malta korsanları hücum etmişti. Bir müfrezeyle karşı çıktık. Lakin bir düşman pususuna uğradık. Arkadaşlarımın hepsi şehit düştü. Ben yaralandım. Korsanlar bastırdılar. O esnada eşimin sesini işittim. Eline geçirdiği bir tüfekte korsanlara ateş ediyor, beni arıyordu.

FAZIL AHMET PAŞA – Aferin, cesur kadın... Sizi niçin Zanta Adası'na götürdüler?

MEHMET – Bizi Roma'ya götüreceklerdi. Fakat Türk donanmasından korktukları için Zanta'ya çıkardılar.

FAZIL AHMET PAŞA – (Hiddetle) Bu ne bitmez taassup... Nerelisin oğlum?

MEHMET – İstanbulluyum efendim.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçanın yazarına aittir?

- A) *Sultan Hamid Düşerken*
- B) *Ceza Kanunu*
- C) *Binnaz*
- D) *Kenan Çobanları*
- E) *İstanbul Efendisi*

18. Millî Edebiyat'ın dil anlayışının oluşmasında ---- tarafından yazılan ve ---- dergisinde yayımlanan ---- makalesinin önemi büyüktür.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) Yusuf Akçura – *Halka Doğru* – *Üç Tarz-ı Siyaset*
- B) Ziya Gökalp – *Türk Yurdu* – *Türkçülüğün Esasları*
- C) Ömer Seyfettin – *Genç Kalemler* – *Yeni Lisan*
- D) Ziya Gökalp – *Türk Ocağı* – *Türkleşmek-İslamlaşmak-Muasırlaşmak*
- E) Ali Canip Yöntem – *Çocuk Bahçesi* – *Millî Edebiyat Meselesi ve Cenap Bey'le Münakaşalarım*

19. Okuldaki kitap okuma saatlerinde öğrencilere bazı eserler verilmiş ve onların bu eserleri okumaları istenmiştir.

Okunan bazı eserlerle ilgili bilgiler şu şekildedir:

Eserin Konusu	Eserin Kahramanı
Yapıtta, Anadolu coğrafyasının hazin manzarası eşliğinde köylünün içinde bulunduğu yozlaşma ve sefalet anlatılmıştır.	Ahmet Celal
Töre komedisi olan yapıtta, görücü usulü ile evliliğin sakıncaları anlatılmıştır.	Müştak Bey
Emek-sermaye ve ırgat-ağa ilişkisi, köylü-şehirli farkı; çalışmak için Çukurova'ya gelen üç arkadaşın yaşadığı sıkıntılar çerçevesinde anlatılmıştır.	Köse Hasan
Bir kasabada otelcilikle uğraşan kahramanın yoğun iç sıkıntıları, yalnızlığı anlatılmıştır.	Zebercet
Bir fabrikada gece kontrolörü olan, görevini her şeyin üstünde tutan saf bir adam çevresinde gelişen olaylar anlatılmıştır.	Murtaza

Ayşe, Beyza, Salih, Ali ve Emin'in okuduğu eserlerle ilgili bilinenler şunlardır:

- Emin, farklı türde eserler okumuştur.
- Ayşe, roman türünde eser okumamıştır.
- Beyza, aynı sanatçının farklı eserlerini okumuştur.
- Salih, farklı sanatçılardan aynı türde üç eser okumuştur.
- Ali, toplumcu gerçekçi anlayışla kaleme almış eserleri tercih etmiştir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ayşe ile Beyza'nın okuduğu kitap sayısı aynıdır.
- B) Beyza'nın okuduğu kitaplardan biri *Murtaza*'dır.
- C) Emin'in okuduğu kitaplar arasında *Şair Evlenmesi* ve *Yaban* vardır.
- D) *Bereketli Topraklar Üzerinde*, Ali'nin okuduğu kitaplardan biridir.
- E) Salih; *Anayurt Otel*i, *Murtaza* ve *Yaban* romanlarını okumuştur.